

For lavt stofskifte

For lavt stofskifte opstår hyppigst hos ældre, specielt kvinder. For lavt stofskifte kan behandles medicinsk, så du kan leve et helt normalt liv.

Når skjoldbruskkirtlen ikke kan danne tilstrækkelige mængder stofskiftehormoner, får man for lavt stofskifte.

Skjoldbruskkirtlen og stofskiftet

Skjoldbruskkirtlen er en lille sommerfugleformet kirtel, der sidder på forsiden af halsen. Den producerer hormoner til regulering af stofskiftet.

Hormonerne fra skjoldbruskkirtlen sørger for kroppens energiomsætning, og de er livsvigtige for at kroppen kan fungere normalt.

Årsager

Årsagerne til for lavt stofskifte kendes ikke i detaljer, men både arvelige og miljømæssige faktorer spiller ind. For lavt stofskifte kan være en følge:

- Af betændelse i skjoldbruskkirtlen – Hashimotos Thyreoiditis – det er den hyppigste årsag til for lavt stofskifte

- Efter tidligere behandling mod for højt stofskifte, enten med radioaktivt jod eller operation
- Af overbehandling for at sænke stofskiftet
- Efter indtagelse af store mængder jod, kosttilskud eller tang
- Efter en fødsel. 2 - 5 % af kvinder får for lavt stofskifte efter en fødsel. Det er dog ofte forbigående
- Af medfødt manglende udvikling af skjoldbruskkirtlen

Symptomer

Symptomerne kommer ofte gradvist snigende over en lang periode, og der kan gå lang tid, før du erkender, at noget er galt. Ikke alle oplever symptomer. Især hos ældre forveksles symptomerne ofte med almindelige aldersbetingede forandringer.

Hvad gør lavt stofskifte ved mig?

For lavt stofskifte påvirker alle organer i kroppen, og de mest typiske symptomer er træthed, og at du er meget kuldeskær. Der kan også være et eller flere af følgende symptomer: svag og langsom hjerterytme, nedsat appetit, øget vægt, depression, dårlig hukommelse, koncentrationsbesvær, fortykket hud, forstoppelse, hæses og dyb stemme, struma (forstørret skjoldbruskkirtel).

Diagnose

Diagnosen "for lavt stofskifte" bestemmes vha. en blodprøve, hvor koncentrationen af hormoner for stofskiftet måles.

En måling af blodets antistoffer vil kunne bestemme, om der er tale om Hashimotos Thyreoiditis, eller om der er tale om en af de andre former.

I nogle tilfælde, især hvis der er en stor struma, vil man supplere med en ultralydsscanning eller et specielt røntgenbillede (scintigrafi) og eventuelt en vævsprøve fra skjoldbruskkirtlen.

Behandling af for lavt stofskifte

For lavt stofskifte behandler man med hormonet T4 (Tabletter Eltroxin, Euthyrox eller Tirosint).

Det indtagne stofskiftehormon erstatter din egen skjoldbruskkirtels produktion, der er nedsat. Dermed opnås normalt stofskifte. Der er sjældent bivirkninger ved behandlingen.

Behandlingen startes med mindre doser af T4, som øges gradvis, indtil blodprøver viser, at stofskiftet er korrekt.

Nogle få gange kan det være gavnligt at supplere behandlingen med T4 ved også at behandle med små doser T3 (tabletter Liothyronin). Det er når en del symptomer på lavt stofskifte ikke svinder efter 6 – 12 måneders behandling med T4.

Der vil typisk være tale om livslang behandling, med mindre du har fået for lavt stofskifte efter en fødsel.

Hyppighed

For lavt stofskifte opstår hyppigst hos ældre, specielt kvinder, og ses 5 - 10 gange hyppigere hos kvinder end hos mænd, uden at årsagen til dette er kendt. Ca. 2 ud af 100 kvinder over 60 år får for lavt stofskifte. For lavt stofskifte kan dog også komme hos yngre mennesker og er i sjældne tilfælde (1/3.000 fødsler) medfødt.

Hvert år får 1.600 - 1.800 konstateret for lavt stofskifte i Danmark.

Udsigt for fremtiden

Er du i behandling for lavt stofskifte, kan du leve et helt normalt liv, såfremt du følger behandlingen.

Fertilitet

Når der er uorden i kroppens stofskifte, reagerer den yderst fornuftigt ved at stoppe muligheden for reproduktion. Både mænd og kvinders lyst til sex er nedsat ved for lavt stofskifte, og kvinders fertilitet er tillige nedsat.

Så snart stofskiftet er på plads igen, vender fertiliteten tilbage. I forbindelse med en graviditet skal du have kontrolleret stofskiftet med blodprøver hyppigere end normalt. Dette er for at kunne regulere og tilpasse stofskiftet til kroppens behov i den situation.

Aleris Hospitaler - Vest

Aalborg

Sofiendalsvej 97
DK - 9200 Aalborg SV
Tlf. +45 3637 2750
aalborg@aleris.dk

Esbjerg

Bavnehøjvej 2
DK - 6700 Esbjerg
Tlf. +45 3637 2700
esbjerg@aleris.dk

Aarhus

Brendstrupgårdsvej 21 A, 1. sal
DK - 8200 Aarhus N
Tlf. +45 3637 2500
aarhus@aleris.dk

Herning

Poulsgade 8, 2. sal
DK - 7400 Herning
Tlf. +45 3637 2600
herning@aleris.dk

Odense

J. B. Winsløvs Vej 17B
DK - 5000 Odense
Tlf. +45 3637 2880
odense@aleris.dk

Aleris Hospitaler - Øst

København

Gyngemose Parkvej 66
DK - 2860 Søborg
Tlf. +45 3817 0700
kobenhavn@aleris.dk

Ringsted

Haslevvej 13
DK - 4100 Ringsted
Tlf. +45 5761 0914
ringsted@aleris.dk

www.aleris.dk